

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Udrag fra En Overkomplet

Citation: Drachmann, Holger: "En Overkomplet", i Drachmann, Holger: *En Overkomplet*, udg. af Aage Schiøttz-Christensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1987, s. 15. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann13val-shoot-idm140427080030464/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: En Overkomplet

konservativ, ikke royalistisk reaktionær. Selv paa os unge, lidet hensynsfulde Fyré virkede det stadigt gentagne: Slottet, Slots-Haven, Slots-Kirken, ja lige ned til Sammensætninger som Slots-Forvalterens-Kovang med en saadan ubevidst Magt, at der endogsaa over vore mest uvilkaarlige Bevægelser hvilede noget Dampet, noget, som om Slottet altid saae paa os, – hvad det for den Sags Skyld ogsaa gjorde, eftersom det næsten kunde ses for Enden af enhver Gang i Parken. Vi maatte egenlig helst, for tilgavns at føle os frie, have Esromsøens Vande mellem den høje Autoritet og os, og endda kiggede Kuplen som et mægtigt Hoved med Allongeparyk udover Parkens Trætøppe og fixerede os skarpt, hvor vi saa end færdedes, ved Randen af Nøddebo eller Grib Skov, i Sørup eller ved Kongens Bøge.

Denne noget feudale Vedhængen ved, om ikke Afhængighed af Slottet ytrede sig, tror jeg næsten, som et gennemgaaende Træk hos de fleste ældre Folk i Byen. Min Onkel, der nu levede i et Slags gnaven Mellemtilstand mellem Købmand og Partikulier (han pleiede altid liggende paa Sofaen inde i sin Dagligstue at raabe til Kunderne ude i Butiken: Tag selv, for Satan, og smid Pengene paa Disken!) – denne sære gamle Fyr, hvem vi trods hans Særhed dog ganske godt kunde lide, erindrede altid med et Glimt af Stolthed i de graa Øine, at han i sin Ungdom havde været »Slots-Tømmermester», ligesom nok hans Fader og Farfar før ham. Han pleiede regelmæssig at banke mine to Fættre, naar de havde været tilveirs efter Fuglereder i de høieste Træer i Slotshaven, og naar jeg saa traf ham selv om Eftermiddagen gaaende sine Yndlingsture der, slog han gerne med sin Egekæp fornøiet paa de sværeste Stammer og berettede triumferende, at der ikke var det Træ i hele Haven, som han ikke indtil for ganske faa Aar siden skulde kunne gaa op i; »men det forstaar sig, naar man har været Tømmermester paa Slottet og ligget oppe og repareret paa den allerøverste Lantemekuppel, saa er et Bøgetræ kun Smaating.»

Det var forøvrigt interessant nok at iagttage, hvorledes Stedets Romantik virkede paa denne ordknæppe Særling. Stort mere af Verden havde han vel næppe seet end vi Dreng. Livet havde givet ham sine smaa Naalestik, uden at han havde haft Evner eller Lykke til at besvare dem paa anden Maade end ved en indadvendt Gnavenhed, der for den Sags Skyld undertiden kunde vende sig bestemt nok udad imod hans daglige Omgivelser. I han talte meget sjældent med sin lille fromme godhjertede Kone; maaske havde han en stor Uret imod

hende at bære paa; maaske gjorde denne Byrde ham endnu mere bidsk. I de mange Hundreetusinder af Ægteskaber, hvor man strax i Begyndelsen kommer skævt ind paa Sagerne, hører der stor Villie-styrke eller et lykkeligt Tilfælde til at rette det Krumme. Villie havde han ikke meget af, et lykkeligt Tilfælde havde formodenlig ikke vist sig. Han var bleven gift som saa mange, havde faaet Børn som saa mange, havde hverken haft Kærlighedens eller den høie Dannelses Styrke til at underkue sin Egoisme, og var lidt efter lidt umærkeligt gledet fra sin Familie over i sit eget gnavne Selv. Denne Forskansning havde endnu Ingen kunnet storme. Pigebørnenes muntre Liv, ai den glåde Ungdom, der kom i Købmandsgaarden, det frie Sprog, der førtes, alle de ubændige Løier mellem denne lidet hensyntagende Blanding af Gifte og Ugifte, intet virkede paa ham. Det skulde da være hans Broderdatter, en ikke ganske ung Kone, der havde bevaret en vis voxkabinetagtig Skjønhed med sorte Haar og Øienbryn, klare Øine og røde Læber, og som med et vist freidigt Koketteri, godt beskærmet af en almindelig bekendt Ulidenskabelighed, sagde Drøiheder, der bragte os unge Knøse til at rødme. Hun kunde undertiden, som hun selv udtrykte sig, »bringe Humør i den gamle Gedebuk«. Maaske var han endogsaa ikke fri for at være lidt indtaget i hende. Det Slags Damer, der kan tillade sig alle Slags Friheder, fordi der er fuldstændig goldt bagved de yppige Antydninger, pleier næsten altid at gjøre Indtryk paa en stærkt sammenbidt Lidenskabelighed, der er bleven afsondret i Tidernes Løb og nu vil frem og vil hævde sig, før end Tiden svinder for steds. Men naar saa det gamle Klaver blev benyttet altfor larmende og den store, gammeldags Stue genlød altfor stærkt af de mange Stemmer, eller naar der i Haven blev bombarderet altfor nærgaende med nedfalden Frugt, saa tog han med en fortrydelig Mine sin Egekæp og den graa Hat, lukkede egenhændig Butiken, selv om det var midt paa Dagen, og gik ud der, hvor han vidste, at han kunde finde Trøst, paa sine Yndlingssteder i den store, stille Slotspark.

Jeg har set ham gaa derude i de ensomme Gange som – ja som en Forfatter, halvt hensunken i Grublerier, nu og da med en skarp Opmærksomhed for det Liv, der i Dybet af den tilsyneladende Ensomhed rørte sig omkring ham. Naar de usynlige Bier summede som et fjernt Havs Brusen oppe i de tætte Lindetrærkroner, saa bøiede han Nakken tilbage og gik og stirrede op i den bløde Guirlandeverden af